

SAMARIEŠU LIECĪBA

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Jņ. 4:1–42, Jņ. 3:26–30, Jer. 2:13, Cah. 14:8, Ec. 36:25–27.

ATMIŅAS PANTS:

“[Tie] sacīja sievietei: ‘Nu mēs vairs neticam tavas runas dēļ, jo mēs tagad paši esam dzirdējuši un zinām, ka Viņš tiešām ir pasaules Pestītājs’” (Jņ. 4:42).

Kas bija samarieši? Israēla ziemeļu valsti 722. gadā p.m.ē. ieņēma asīrieši. Lai radītu politisko stabilitāti, asīrieši izklīdināja gūstekņus pa visu impēriju. Savukārt citu tautu gūstekņi tika atvesti un izmitināti ziemeļu valsts teritorijā – šo ļaužu grupu, kas praktizēja savu jūdaisma paveidu, sauca par samariešiem.

Attiecības starp viņiem un ebrejiem nebija labas. Piemēram, kad ebreji atgriezās no Bābeles, samarieši cīnījās pret tempļa atjaunošanu. Tīkmēr samarieši bija uzcēlušī paši savu tempļi Gerizima kalnā (to iznīcināja ebreju valdnieks Džons Hirkans 128. gadā p.m.ē.).

Kristus laikā šis naidis turpinājās. Ebreji pēc iespējas izvairījās no Samarijas. Lai gan tirdzniecība, iespējams, turpinājās, cita mijiedarbība bija aizliegta. Ebreji neaizņēmās no samariešiem un pat nepieņēma no viņiem labvēlību. Šādā kontekstā Jānis stāsta par Jēzus satikšanos ar sievieti pie akas un samariešu pilsētas Ziharas iedzīvotājiem.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavoties Bībeles izpētei 2. novembrī.

Tikšanās vieta

Izlasi Jņ. 4:1–4. Kāda bija pamatproblēma, kas veda Jēzu cauri Samarijai? _____

Farizeji atklāja, ka Jēzus mācekļi kristīja vairāk cilvēku nekā Jāņa Kristītāja mācekļi. Šī situācija varēja radīt spriedzi starp Jāņa sekotājiem un Jēzu. Jāņa mācekļi, gluži dabiski, bija greizsirdīgi par sava skolotāja reputāciju un statusu (salīdzini ar Jņ. 3:26–30). Jāņa iespaidīgā atbilde bija, ka viņam jāiet mazumā, bet Jēzum jāaug (Jņ. 3:30). Iespējams, lai izvairītos no konfrontācijas, Jēzus pameta Jūdeju, lai dotos uz Galileju. Samarija nodrošināja taisnāko ceļu starp šīm divām vietām, taču tas nebija vienīgais iespējamais ceļš. Dievbijīgie ebreji, dodoties uz austrumiem caur Pereju, veica garu apkārtceļu. Taču Jēzum Samarijā bija misija.

Izlasi Jņ. 4:5–9. Kā Jēzus izmantoja šo iespēju, lai uzsāktu dialogu ar sievieti pie akas?

Jēkaba aka atradās tieši blakus Sihemai, savukārt Zihara, no kurienes bija sieviete, atradās apmēram 1,5 km attālumā. Jēzus sēdēja pie akas, kamēr Viņa mācekļi devās uz pilsētu pirkt pārtiku. Viņam nebija pieejams akas atvērinošais ūdens. Kad sieviete nāca smelt ūdeni, Viņš lūdza padzerties.

Jāņa evaņģēlija 3. nodaļā pārsteidzoši bija tas, ka Nikodēms, jūdu valdnieks un rabīns, pazemojās, lai nāktu pie Jēzus. Viņš ieradās naktī, lai neviens viņu neredzētu. Tikmēr Jāņa 4. nodaļā sieviete slēpjas gaišā dienas laikā, iespējams, lai izvairītos no kontakta ar citām sievietēm, kuras ieradās dienas sākumā vai beigās, kad bija vēsāks. Galu galā, kāpēc viņa gāja tik garu ceļu, lai atnestu ūdeni, un dienas vidū, kad dedzināja saule? Lai arī kāds bija iemesls, tikšanās ar Jēzu mainīja viņas dzīvi.

Kas notiek tālāk? Ebreju skolotājs tiek pretstatīts samarietei ar sliktu reputāciju. Kāds kontrasts! Un tomēr tieši šādā kontekstā atklājas ievērojama tikšanās.

Kādi tabu ir tavā kultūrā, kas varētu kavēt tavu liecību citiem? Kā mēs iemācāmies tos pārvarēt? Līdzdali savu atbildi Bībeles izpētes grupā. _____

Sieviete pie akas

Izlasi Jņ. 4:7–15. Kā Jēzus izmanto šo satikšanos, lai liecinātu šai sievietei? _____

“Naidis starp jūdiem un samariešiem sievietei liedza šo laipnību piedāvāt Jēzum. Pestītājs meklēja atslēgu uz viņas sirdi un ar dievišķās mīlestības izraisītu smalkjūtību nevis piedāvāja, bet lūdza pakalpojumu. Laipnības piedāvājumu varēja noraidīt, bet uzticība modina uzticību.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas”, 184. lpp.)

Tāpat kā sastapšanās ar Nikodēmu gadījumā, Jēzus redz katru sirdi. Uz sievietes pārsteigumu, ka ebrejs lūdz no samarieša šādu pakalpojumu, Jēzus atbildēja tieši: “Ja tu ko zinātu par Dieva dāvanu un kas Tas ir, kas tev saka: dod Man dzert, – tad tu būtu Viņu lūgusi, un Viņš būtu tev devis dzīvu ūdeni” (Jņ. 4:10).

Sievietes atbilde bija līdzīga Nikodēma jautājumam jaunpiedzimšanas kontekstā: “Kā tas var notikt?” (Jņ. 3:9) Viņa jautāja: “Tev nav smeljamā trauka, un aka ir dziļa; no kurienes tad Tev ir dzīvais ūdens?” (Jņ. 4:11). Abos gadījumos Jēzus norādīja uz pār-pasaulīgajām garīgajām patiesībām, kuras katram bija jādzird un jāsaprot. Būtībā Jēzus viņiem abiem teica vienu un to pašu: viņiem ir vajadzīga atgriešanās pieredze.

Kāds ir Vecās Derības konteksts Jēzus izteikumam par dzīvo ūdeni? (Jer. 2:13, Cah. 4:8)

Ūdens ir nepieciešams dzīvībai. Cilvēki nevar pastāvēt bez ūdens, tāpēc ūdens var būt arī spēcīga un atbilstoša metafora mūžīgajai dzīvībai. Tāpēc Jēzus saka: “Bet, kas dzers no tā ūdens, ko Es tam došu, tam nemūžam vairs neslāps, bet ūdens, ko Es tam došu, kļūs viņā par ūdens avotu, kas verd mūžigai dzīvībai” (Jņ. 4:14).

Izlasi Jņ. 7:37, 38. Ko Jēzus mums saka šajos pantos, un kā mēs piedzīvojam to, ko Viņš šeit sola? _____

“Kungs, dod man šo ūdeni”

“Es jūs slacināšu ar šķīstu ūdeni, lai jūs topat šķīsti: Es jūs šķīstīšu no visiem jūsu traipiem un no visādas jūsu elka kalpības. Es jums piešķiršu jaunu sirdi un jaunu garu; Es izņemšu no jūsu krūtīm akmens sirdi un ielikšu jums miesas sirdi. Es jums došu Savu Garu un jūs vadīšu, ka jūs staigāsit Manos likumos un sargāsit un pildīsiet Manas tiesas” (Ec. 36:25–27).

Kā Ec. 36:25–27 ir atspoguļotas patiesības, ko Jēzus centās sniegt Nikodēmam un sievietei pie akas? _____

Abos gadījumos Jēzus centās uzrunāt šos cilvēkus ar garīgām patiesībām, lai gan izmantoja ilustrācijas no dabas.

Neviens, protams, sākumā nesaprata, ko Jēzus domāja. Nikodēms jautāja, kā gan cilvēks var piedzimt no jauna? Tas ir, kā viņš var atgriezties mātes klēpī? Nikodēms acīmredzami domāja ikdienišķā un zemes līmenī, lai gan Jēzus viņam skaidri norādīja uz garīgo patiesību. Arī sieviete pie akas Jēzus vārdus par ūdeni uztvēra tiešā nozīmē, kaut gan Jēzus skaidri runāja par kaut ko garīgu.

Sievietes atbilde uz dzīvā ūdens piedāvājumu bija: “Kungs, dod man tādu ūdeni, ka man vairs neslāpst un nav jānāk šurp smelt” (Jņ. 4:15). Viņa sprieda, ka Jēzus piedāvātais ūdens dos iespēju vairs nenākt uz aku, tādējādi samazinot risku satikties ar cilvēkiem. Pārsteidzoši, ka saruna tik ātri pārvirzījās no Jēzus lūguma pēc ūdens uz to, ka sieviete lūdza ūdeni Viņam.

Izlasī Jņ. 4:16. Kā Jēzus atbildēja uz sievietes lūgumu? _____

Pēkšņi Jēzus maina diskusijas tēmu, aicinot sievieti iet, pasaukt savu vīru un atgriezties. Kāpēc tik pēkšņa tēmas maiņa? Sievietes rīcība liecināja par izvairīšanos. Jēzus lasīja viņas sirdi. Lai atrastu dziedināšanu, viņai jārisina sava situācija. “Pirms šī dvēsele no Kristus varēja saņemt ilgoto dāvanu, tai vajadzēja atzīt savus grēkus un pieņemt Pestītāju.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas”, 187. lpp.)

Jēzus atklāsme

Izlasi Jņ. 4:16–24. Ko Jēzus darīja, lai parādītu šai sievietei, ka Viņš zina viņas dziļākos noslēpumus, un kā viņa uz to reaģēja? _____

Gaisma bija pārāk žilbinoša, lai skatītos tieši virsū. Atzīstot Jēzu par pravieti, sieviete atkal praktizēja izvairīšanos. Viņa uzdeva Jēzum jautājumu par reliģiskiem strīdiem starp ebrejiem un samariešiem – par īsto vietu, kur pielūgt.

Atbildot uz to, Jēzus norādīja, ka samarieši nezina, ko viņi pielūdz. Viņu pielūgsmē bija jūdaisma un pagānisma apvienojums. Ebreji pielūdza Dievu, kurš atklāj Sevi, – vēl viena svarīga samarieša atzišanās.

Patiesā Dieva pielūgšana nav saistīta ar vietu. Tāpēc diskusija par pielūgsmes vietu šajā sarunā nebija atbilstoša. Jo Dievs ir gars, un tiem, kas Viņu pielūdz, tas jādara garā un patiesībā. Sieviete pieņēma Jēzus atklāto patiesību un bija gatava saņemt vēl vairāk.

Izlasi Jņ. 4:25, 26. Kā Jēzus viņai atklāja Savu identitāti? _____

Visos četros evaņģēlijos šī ir vienīgā vieta pirms Viņa notiesāšanas, kur Jēzus kādam skaidri paziņoja, ka Viņš ir Mesija. Un Viņš to darīja nevis kādam lielam pūlim vai nozīmīgai personai, bet gan kādai vārdā nenosauktai samarietei vienatnē pie Jēkaba akas. Viņu interesē jebkura vientuļa dvēsele, kas jūtas šķirta un vientuļa.

Šai sievietei, kura bija ne tikai no svešas kultūras, bet arī ne ar augstāko morāli, Jēzus atklāti pasaka, kas Viņš ir. Un, atklājis viņai Savas zināšanas par viņas tumšākajiem noslēpumiem, Viņš arī deva šai sievietei lielu iemeslu ticēt Viņam.

Ko šim stāstam vajadzētu stāstīt par to, kāpēc evaņģēlijam ir jānojauc šķēršļi, ko mēs, cilvēki, savā starpā radām? _____

Samariešu liecība

Izlasi Jāņa 4:27–29. Ko pārsteidzošu sieviete izdarīja? _____

Jēzus sarunu ar sievieti pārtrauca mācekļu ierašanās. Lai gan viņi bija pārsteigti, ka Viņš runā ar sievieti, viņi neizjautāja, bet tā vietā mudināja Viņu ēst.

Sieviete tikmēr atstāja savu ūdens trauku un steidzās uz pilsētu, lai dalītos ar citiem tajā, ko tikko bija piedzīvojusi ar Jēzu.

Izlasi Jņ. 4:30–42. Kas notika pēc šīs tikšanās, un ko tas māca par to, kā var izplatīt evaņģēliju? _____

Šķiet dīvaini, ka Jēzus stāstījumu par ražu pārtrauc ar stāstu par daudzu cilvēku atgriešanos pilsētā. Bet Jānis vēlas, lai mēs redzētu, kā Jēzus saprata notiekošo. Dalīties pestīšanas plānā ar kādu samarieti Viņam bija daudz svarīgāk nekā ēst. Viņa mērķis bija vest dvēseles pretī pestīšanai, un Viņš izmantoja šo iespēju, lai mācītu Saviem mācekļiem, cik steidzami ir jādalās evaņģēlijā ar visiem cilvēkiem, pat ar tiem, kas nav viņiem līdzīgi.

Jāņa evaņģēlijā ir daudz kulminācijas punktu. Noteikti starp tiem ir Jņ. 4:39–42. Daudzi samarieši ticēja sievietes liecības dēļ, kura vēstīja: “Viņš man visu pateicis, ko esmu darījusi” (Jņ. 4:39).

Samarieši lūdza Jēzu palikt pie viņiem. Rezultātā daudz vairāk cilvēku sāka ticēt Jēzus Vārdam. “[Tie] sacīja sievietei: ‘Nu mēs vairs neticam tavas runas dēļ, jo mēs tagad paši esam dzirdējuši un zinām, ka Viņš tiešām ir pasaules Pestītājs’” (Jāņa 4:42).

Ko šim stāstam vajadzētu stāstīt par to, cik spēcīga var būt pat viena cilvēka liecība? Cik spēcīgs liecinieks tu esi tam, ko Jēzus ir paveicis tavā dzīvē? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Laikmetu ilgas” nodaļu “Pie Jēkaba akas” (183.–195. lpp.).

“Tiklīdz samariete bija atradusi Pestītāju, tā pie Viņa atveda arī citus. Šī sieviete izrādījās sekmīgāka misionāre pat par Jēzus mācekļiem. Tie Samarijā nesaskatīja nekā tāda, kas norādītu uz daudzsološu darba lauku. Viņu domas bija vērstas uz nākotnē darāmo lielo darbu. Tie neredzēja, ka tieši ap viņiem jau bija ievācama raža. Bet, atsaucoties uz viņu nicinātās sievietes aicinājumu, Pestītāju atnāca klausīties vesela pilsēta. Saņemto gaismu viņa tūlīt aiznesa saviem tautiešiem.

Samarietes rīcība parāda praktisko darbību, kas izriet no ticības Kristum. Ikviens paties māceklis Dieva valstībā piedzimst kā misionārs. Kas dzer no dzīvā ūdens, kļūst par dzīvības avotu. Saņēmējs kļūst par devēju. Kristus žēlastība dvēselē ir līdzīga avotam tuksnesī, kas plūst, lai atspirdzinātu visus un sniegtu dzīvības ūdens malku ceļiniekiem, kam draud bojāeja.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas”, 195. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Grupā pārskatiet savas atbildes uz svētdienas pēdējo jautājumu. Esiet pilnīgi godīgi. Kādi tabu un aizspriedumi ir atrodami jūsu kultūrā, kas patiešām varētu kavēt jūsu liecību citiem?

2. Kāpēc, jūsuprāt, Jēzus piedzīvoja tik sirsnīgu uzņemšanu samariešu vidū, nevis dažu Viņa ļaužu vidū?

3. Iedomājies sevi samarietes vietā. Atnāk pilnīgs svešinieks un dara viņai zināmu, ka Viņš zina viņas dziļākos noslēpumus. Kā kāds, vēl pie tam svešinieks, varētu to zināt? Nav brīnums, ka Jēzus atstāja uz viņu iespaidu. Ko šim stāstam vajadzētu mums stāstīt par to, ka Kungs zina par mums visu, pat visdziļākos, tumšākos noslēpumus, kurus mēs nevēlamies, lai kāds zinātu? Un tomēr – ko tas, kā Viņš izturējās pret šo sievieti, mums liecina par to, kā Viņš vēlas pret mums izturēties, pat zinot visus mūsu noslēpumus? Kādu mierinājumu jūs gūstat no šīs patiesības?

4. Kādas tēmas Jāņa evaņģēlijā, ko mēs līdz šim esam pētījuši, ir atrodamas Jēzus kalpošanā samarietei pie akas?